

PWYLLGOR YMGYNGHOROL RHIANTA CORFFORAETHOL

DYDD MAWRTH, 9 MAWRTH 2021

Yn Bresennol: Councillor Merry(Chairperson)
Councillors Bowden, Hinchey, Lent a/ac Naughton

Swyddogion yn Bresennol Leigh Vella (Uwch Swyddog Polisi Corfforaethol)
Ymgynghorwyr oedd yn Bresennol Deborah Driffield (Cyfarwyddwr Gwasanaethau Plant) a/ac Gillian James

131 : YMDDIHEURIADAU AM ABSENOLDEB

Cafwyd ymddiheuriadau am absenoldeb gan y Cynghorwyr Lister a Parkhill, a gan Rose Whittle, Ymgynghorydd Pwyllgor.

132 : DATGAN BUDDIANNAU

Nid oedd unrhyw ddatganiadau buddiannau yn unol â Chod Ymddygiad yr Aelodau.

133 : COFNODION

Cymeradwywyd cofnodion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 17 Tachwedd fel cofnod cywir.

134 : ADRODDIAD BLYNYDDOL RHIANTA CORFFORAETHOL - 2019-2020

Croesawodd y Cadeirydd Leigh Vella, Uwch Swyddog Polisi Corfforaethol i'r cyfarfod. Roedd y Pwyllgor wedi gweld yr Adroddiad Blynyddol yn ei gyfarfod ym mis Tachwedd 2020. Darparwyd rhagor o wybodaeth am ymweliad gan Aelodau â Charchar y Parc, o ganlyniad, gwnaed gwelliant. Mae'r newid yn ymddangos ar dudalen 25.

Nodwyd hefyd bod ymweliad ag Ysgol Gynradd Tredelerch wedi'i gynnal, roedd manylion wedi'u darparu o'r blaen.

PENDERFYNWYD:

- Cymeradwyo Adroddiad Blynyddol y Pwyllgor Cynghori ar Rianta Corfforaethol i'w osod gerbron y Cyngor

135 : STRATEGAETH RHIANTA CORFFORAETHOL 2021 -2024

Croesawodd y Cadeirydd Deborah Driffield, Cyfarwyddwr Gwasanaethau Plant i'r cyfarfod i gyflwyno'r Strategaeth Rhianta Corfforaethol.

Mae'r Strategaeth yn strategaeth tair blynedd ddiwygiedig er mwyn sicrhau bod angen dyheadau uchel a chael canlyniadau rhagorol i'n plant sy'n derbyn gofal a'n rhai sy'n gadael gofal. Lluniwyd y strategaeth hon gan Aelodau'r Pwyllgor a gan bobl ifanc eu hunain. Mae'n cwmpasu 5 maes blaenoriaeth allweddol, iechyd a lles,

perthnasoedd iach, cartrefi priodol, cyflogaeth a hyfforddiant addysg ac yn olaf i sicrhau bod y plant a'r bobl ifanc yn cael eu dathlu.

Dymunai'r Aelodau ganmol Swyddogion am yr holl waith caled sydd wedi'i wneud i baratoi'r strategaeth.

PENDERFYNWYD:

- Cytuno ar Strategaeth Rhianta Corfforaethol 2021 - 2024 ac argymhell ei chymeradwyo gan y Cabinet.

136 : PROSIECT TEULUOEDD YN FFYNNU

Croesawodd y Cadeirydd Libby Jones, Rheolwr Prosiect, Tîm Teuluoedd yn Ffynnu, i'r cyfarfod i roi gwybodaeth i'r Aelodau am y cyrsiau Teuluoedd yn Ffynnu i rieni a gofalwyr sy'n cael eu harchwilio a'u treialu gan y Tîm Plant sy'n Derbyn Gofal mewn Addysg. Diben y cwrs yw cefnogi rhieni a gofalwyr i ddiwallu anghenion lles a datblygiad emosiynol cymdeithasol eu plant. Mae hefyd yn rhan o ddull ysgol gyfan o ymdrin â lles drwy gyfleu gwybodaeth am sut mae Ffynnu yn cael ei ddefnyddio yn yr ysgol ac i roi'r offer a'r wybodaeth i rieni a gofalwyr i ategu'r dull hwn gartref. Ar hyn o bryd, mae 70% o ysgolion yn ymwneud â Ffynnu neu mae ganddynt Ymarferwyr Ffynnu; y nod yw sicrhau bod Plant sy'n Derbyn Gofal yn profi manteision hynny mewn gwirionedd.

PENDERFYNWYD:

- Nodi datblygiad y cwrs Teuluoedd yn Ffynnu.

137 : CLWB SPARKS BRIGHT - DIWEDDARIAD AR GYFRANOGIAD

Croesawodd y Cadeirydd Samantha Anderson, Swyddog Cyfranogiad, Gwasanaeth Eiriolaeth Ieuencid Cenedlaethol Cymru (NYAS Cymru) i'r cyfarfod i roi cyflwyniad/diweddariad i'r Aelodau ar Wobr Bright Sparks ar gyfer 2021, digwyddiad ymgynghori Bright Sparks a'r cynlluniau i fynd i'r afael â'r cyntaf o'r pum blaenoriaeth a nodwyd ar ôl ymgynghori â phlant a phobl ifanc â phrofiad gofal yng Nghaerdydd.

Diolchodd y Cadeirydd i Samantha am ei chyflwyniad a gwahoddodd gwestiynau gan yr Aelodau.

- Trafododd yr Aelodau lwyddiant digwyddiadau blaenorol, cynhaliwyd y digwyddiad diwethaf yn rhithwir, ym mis Rhagfyr 2020. Nodwyd bod y drafodaeth a gynhaliwyd ar ôl y digwyddiad yn codi nifer o faterion; gan gynnwys bod y seremoni'n rhy fyr ac yn ymddangos yn frysio; a'r ansawdd sain. Teimlwyd hefyd y dylid ailedrych ar y gwahanol gategorïau o ddyfarniadau. Awgrymodd yr Aelodau hefyd y dylid cysylltu'r seremoni Wobrwyo â digwyddiad Nadolig, gan nodi digwyddiad blaenorol lle'r oedd 200 o bobl ifanc yn mynychu Gŵyl y Gaeaf ar ôl y digwyddiad. Dywedwyd wrth yr Aelodau y byddai'r awgrym yn cael ei fwydo'n ôl i'r bobl ifanc i'w ystyried. Yn sicr, os gall y digwyddiad fod wyneb yn wyneb yn Neuadd y Ddinas yn hytrach nag Ystafell Bwyllgor yn Neuadd y Sir,

byddai'n brofiad llawer gwell.

- Gofynnodd yr Aelodau am wybodaeth am ymgysylltu â phobl ifanc a theimlai y byddai Cynghorwyr a oedd yn mynychu gweithdai amrywiol yn gam cadarnhaol. Mae'n bwysig bod pobl ifanc yn gweld Cynghorwyr fel pobl gyffredin a'u bod yn cael rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf i Aelodau ym mha bynnag ffurf sy'n gwneud iddynt deimlo'n gyfforddus. Teimlai'r Aelodau ei bod yn bwysig bod pobl ifanc yn cyfrannu at yr adroddiadau a ddarperir i'r Pwyllgor Cynghori ar Rianta Corfforaethol. Dywedwyd wrth yr Aelodau fod pobl ifanc wedi hysbysu'r adroddiad a ddarparwyd heddiw mewn perthynas â Bright Sparks. Maent am fwydo i mewn, maent am deimlo'n rhan o'r daith hon.
- Rhoddwyd gwybod i'r Aelodau am y pwysigrwydd o gynyddu Aelodaeth, mae cyfarfodydd bob pythefnos yn cael eu cynnal, y rhai 11 – 16 oed, ac yna'r 16+. Mae angen estyn allan i'r Cartref Plant hynny nad ydynt yn ymgysylltu â hwy, cysylltu â nhw a cheisio cwrdd â'r staff, er bod yn rhaid cydbwysu hynny â pha mor brysur yw pobl. Yn y gorffennol byddent yn mynd i feicio, yn chwarae pŵl ac yn gwneud pethau hwyliog – roedd llawer o aelodau o ganlyniad. Mae ymgysylltu â phobl bron wedi bod yn her ac yn parhau i fod yn her.
- Atgoffwyd yr Aelodau hefyd o ddigwyddiad blynyddol Voices from Care "Proud to be Me", sy'n llwyfan arall y gellir ei archwilio.

PENDERFYNWYD:

- Nodi'r diweddariad a ddarparwyd gan NYAS
- Derbyd diweddariadau rheolaidd ar waith Bright Sparks

138 : Y DDARPARIAETH AR GYFER Y RHAI SY'N GADAEL GOFAL

Croesawodd y Cadeirydd Sharlane Bird i'r cyfarfod i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i'r Pwyllgor am y gwaith presennol sy'n cael ei wneud i gefnogi pobl ifanc sy'n gadael gofal i sicrhau eu bod yn pontio'n gadarnhaol mewn cyflogaeth a hyfforddiant addysg ac yn cael eu cefnogi gyda'u hanghenion tai. Mae angen i'r cymorth fod yn gynaliadwy.

Diolchodd y Cadeirydd i Sharlane am ei chyflwyniad a gwahoddodd gwestiynau.

- Trafododd yr Aelodau nifer y bobl ifanc a aseswyd gan Weithiwr Cymdeithasol gan nodi bod 33 wedi cael eu hopsiynau yn unol ag Asesiad Southwark a bod 22 wedi dewis y llwybr tai. Holodd yr Aelodau am y rhesymeg y tu ôl i'r penderfyniad hwnnw yn hytrach na dewis y pecyn cymorth gwell a gynigir gan y llwybr Gwasanaethau Plant. Dywedwyd wrth yr Aelodau fod cael Gweithiwr Cymdeithasol mewn tai yn helpu pobl ifanc i ddeall y dewisiadau y maent yn eu gwneud. Mae rhai o'r bobl ifanc hynny sy'n penderfynu mynd i lawr y llwybr tai yn gwneud y penderfyniad

gan fod ganddynt gymorth teuluol ar waith sydd mor bwysig. Mae darparwyr tai yn cyfarfod yn rheolaidd i nodi anghenion pobl ifanc mewn gwirionedd ac yn arbennig yn ystod y flwyddyn ddiwethaf gan nodi'r hyn sydd ar goll.

Nododd yr Aelodau, o ran Dyfarniad Southwark, bod gan bobl ifanc y cyfle i fynd i lawr y llwybr digartref o ran deddfwriaeth neu i gael eu dosbarthu fel Plant sy'n Derbyn Gofal. Mae'r niferoedd a ddarparwyd yn edrych ar y ddeddfwriaeth yn unig, ond byddai plant a phobl ifanc yn dal i gael eu cefnogi heb ddod yn Blant sy'n Derbyn Gofal.

- Trafododd yr Aelodau lle mae Caerdydd, fel awdurdod, yn sefyll mewn perthynas ag ymestyn hawliau. Mae Llywodraeth Cymru yn ystyried symud o ymestyn hawliau fel safbwynt drafft iddo fod yn ofyniad statudol. Dywedwyd wrth yr Aelodau fod papur wedi'i baratoi a oedd hefyd yn cynnwys capasiti. Cynhelir cyfarfodydd gydag awdurdodau eraill i edrych ar arfer gorau. Ar hyn o bryd mae Caerdydd yn cefnogi 364 o bobl dros 18 oed, sef y peth iawn i'w wneud. Cyfeiriodd yr Aelodau at sgysiau gyda phobl ifanc sydd wedi digwydd mewn perthynas â pheidio â bod yn barod yn 18 oed i fynychu'r brifysgol neu astudio a phe baent wedi ceisio'r oedran hwnnw byddent wedi methu.
- Trafododd yr Aelodau'r newid i bobl ifanc yn 16 neu 18 oed; mae'n nodwedd o'r Cynllun Corfforaethol. Darparwyd cyllid i helpu ond mae'n bwysig bod pobl ifanc sy'n dechrau heb rieni a/neu neiniau a theidiau sy'n rhoi arian iddynt yn gallu cael cymorth ariannol i'w helpu i fynd i'r brifysgol neu fynd ymlaen i addysg bellach pan na fydd ganddynt unrhyw incwm arall; nhw yw ein plant corfforaethol ac mae'n rhaid i ni fod eisiau iddynt yr hyn y byddem am ei gael ar gyfer ein plant ein hunain. Mae arnom angen rhywfaint o gymhelliant ychwanegol i'n pobl ifanc. Dywedwyd wrth yr Aelodau, gan fod hawliau estynedig yn dod i mewn, o ran achos busnes, fod nifer enfawr o bobl ifanc yn cymryd rhan. Mae'n bwysig deall effaith hynny ar y gyllideb. Bydd apêl am arian ychwanegol y flwyddyn nesaf ond rydym hefyd yn ystyried a allem weithio'n wahanol gyda'r rhai sy'n gadael gofal; a ddylai fod gennym Dîm Gadael Gofal; pe bai rhai o'r Gweithwyr Cymdeithasol yn cael eu symud i faes y Gwasanaeth Cynghorwyr Personol i ganolbwyntio ar y tîm 16+. Bydd angen cyllid ychwanegol sy'n cael ei gostio ar hyn o bryd.

Dywedwyd wrth yr aelodau y bu brwydro o ran llety yn briodol i ddod o hyd i lety sy'n briodol ac yn ddigonol. Mae 16 o unedau ychwanegol wedi'u comisiynu trwy'r Porth Pobl Ifanc; mae'r berthynas â Thai a Chymunedau yn hanfodol. Mae'r unedau ychwanegol hynny'n llety a rennir gyda chymorth dwys ac ar hyn o bryd mae pobl ifanc rhwng 16 a 18 oed i gael eu symud ymlaen. Crëwyd swydd newydd hefyd i gydlynu'r symudiadau; mae'n ymwneud â chyfateb pobl ifanc â phobl ifanc eraill ac yna eu paru

â'r gefnogaeth gywir.

- Gofynnodd yr Aelodau am eglurhad ynglŷn â'r niferoedd cynyddol o bobl sy'n gadael gofal nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant a sut mae'r ffigurau hynny'n cymharu â'r boblogaeth gyffredinol; ai COVID neu a ydynt yn cael eu heffeithio'n fwy; ac a oes mwy o arian ar gael i fynd i'r afael â'r mater hwn. Dywedwyd wrth yr Aelodau y gellir darparu ffigurau. Ar hyn o bryd, yr anhawster yw covid gan nad yw lleoliadau a chyfleoedd hyfforddi ar gael. Mae gwaith wedi bod ar y gweill ynghylch amddifadedd digidol gyda phobl sy'n gadael gofal; darparwyd gliniaduron; annog hyfforddiant ar-lein; a gweithio gyda'r coleg Gwasanaethau Lles, Caerdydd a'r Fro i geisio ennyn diddordeb y rhai sydd wedi'u hynysu ar hyn o bryd. Mae'n bosibl edrych ar y data ac adrodd yn ôl i'r Pwyllgor.
- Trafododd yr Aelodau y gwahanol gyfleoedd i bobl ifanc. Yn flaenorol, roedd y cyfleoedd y gallai'r awdurdod eu cynnig yn gyfyngedig iawn, mae'r cyfleoedd hynny'n llawer ehangach erbyn hyn. Dros y 3 blynedd diwethaf mae'r cyllid drwy'r gyllideb wedi cynyddu; eleni cafwyd cynnydd o 9.5% net. Mae llawer o'r arian ychwanegol hwnnw'n mynd i mewn i'r gwasanaeth ac yn cael ei ddefnyddio ar gyfer prosiectau cadarnhaol iawn; fodd bynnag, nid yw byth yn ddigon. Mae wedi bod mor anodd dros y misoedd diwethaf. Mae hefyd yn bwysig gwrandao ar y bobl ifanc am eu dymuniadau a'u hanghenion, gwerthuso'r wybodaeth honno ac yna gweithredu a gwario'r arian yn ddoeth, er enghraifft prynu beiciau o'r blaen; awgrym gan bobl ifanc.
- Trafododd yr Aelodau'r data mewn perthynas â'r bobl ifanc hynny nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant; a yw hynny'n un untro o gofio'r pandemig ac a fyddai adnoddau pellach yn cael eu darparu dros y blynyddoedd nesaf. Trafododd yr Aelodau hefyd y cyfle i'r Pwyllgor gael y wybodaeth ddiweddaraf am y cynnydd o 9.5% i helpu'r rhai nad ydynt mewn addysg, cyflogaeth na hyfforddiant.
- Holodd yr Aelodau a fyddai cymorth yn dal i gael ei ddarparu i'r rhai dros 21 oed a oedd yn dal i fod mewn addysg amser llawn a dywedwyd wrthyn nhw fod ganddynt 19 o bobl ifanc hyd at 25 oed ar hyn o bryd sydd mewn addysg uwch ac yn y brifysgol sy'n cael eu cefnogi'n llawn.

PENDERFYNWYD:

- I nodi'r diweddariad a ddarparwyd.

139 : ADRODDIAD AR BERFFORMIAD

PENDERFYNWYD:

- Nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad

140 : ADRODDIAD AR GWYNION A CHLOD

Trafododd yr Aelodau fod y cwynion gan rieni yn ymwneud mwy â'r broses yn hytrach na materion penodol. O ran nifer yr e-byst sy'n cael eu hanfon o ganlyniad i gwynion, cynghorwyd yr Aelodau bod yr ymatebion ysgrifenedig a roddir weithiau'n cael eu gyrru gan broses ac efallai y dylid ystyried cael sgwrs gychwynnol i wrando ar y pryderon a godwyd.

Gofynnodd yr Aelodau am ddadansoddiad o bwy sy'n gwneud y gŵyn, cynghorwyd yr Aelodau mai ychydig iawn o blant sy'n gwneud cwynion, fel arfer drwy eu heiriolwr drwy eu gofalwr maeth. Rhieni ydyw'n bennaf.

Trafododd yr Aelodau yr amserlenni mewn perthynas â'r ymateb i gwynion, a gofynnodd i wybodaeth gael ei chasglu a'i chyflenwi mewn perthynas ag amseroedd ymateb.

PENDERFYNWYD:

- Nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad.

141 : BLAENRAGLEN WAITH 2021-2022

Croesawodd y Cadeirydd Gary Jones, Pennaeth Gwasanaethau Democrataidd i'r cyfarfod i gyflwyno'r Flaenraglen Waith.

PENDERFYNWYD:

- Nodi'r adolygiad arfaethedig o strwythur y Flaenraglen Waith;
- Cymeradwyo Blaenraglen Waith y pwyllgor fel yn Atodiad A

142 : EITEMAU BRYG (OS OES RHAI)

Ni nodwyd unrhyw eitemau bryg.

143 : DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

Mae cyfarfod nesaf y Pwyllgor Cynghori Rhianta Corfforaethol ddydd Mawrth 18 Mai 2021 am 2.00pm.

Daeth y cyfarfod I ben yn 3.30 pm